

Draga braćo i sestre!

Radost mi je dijeliti ovaj trenutak s vama ovdje, u San Cristóbalu de La Laguna, sjedištu ove biskupije. Dojmilo me se ono što je rečeno o ovome gradu: da je to grad bez zidina, otvoreni grad.

Možda nam upravo ta posebnost pomaže razumjeti da najteže prepreke za rušenje nisu uvijek od kamena. Katkad se nalaze u pogledu, u strahu ili u ravnodušnosti. More, koje okružuje ove otoke, donosi nam priče koje ne znamo uvijek čitati: priče boli, nade i traženja. U gradu bez zidina i srce je pozvano otvoriti se da ih primi. Zato trebamo učiti govor blizine, onaj koji se više razumije rukama nego riječima.

Brailleovo pismo i drugi oblici taktalnoga pisma podsjećaju nas da riječ može pronaći put i kroz dodir. Na isti način, integracija traži da naučimo čitati drukčije. Postoje pogledi koji vide, a ipak ne prepoznaju; pretvaraju lice u broj, priču u spis, a različitost u udaljenost. Zato nas Evanđelje odgaja za dublje čitanje stvarnosti: ono koje se rađa iz blizine, strpljivosti i ruku sposobnih priteći u pomoć, pratiti, usmjeravati, poučavati i otvarati putove.

U djelima integracije ove naše braće — kao i u svakom djelu ljubavi — Crkva uči čitati u konkretnom životu onih koji trpe u tijelu ili duhu živi znak koji upućuje na sveta Evanđelja, i koji postaje čitljiv po dodiru i blizini, kada dotičemo rane bližnjega. Kao Toma pred proslavljenim tijelom Uskrsloga, i Crkva uči da rane, promatrane očima vjere, mogu postati mjesto prepoznavanja: ondje gdje se ljudska bol dotiče ljubavlju, Krist nam potvrđuje da je prisutan u gladnome, žednome, golome, bolesnome, zatvorenome i strancu (usp. Mt 25,35-40). Iz te vjere koja prepoznaje Krista živoga rađa se i služenje oca Darwina i tolikih ljudi. Kršćanska ljubav izvire iz Božje ljubavi izlivena u srca vjernika. Stoga, pred potrebitim vjera postaje konkretna, a ljubav prema Kristu pretvara se u djela.

Polazeći od toga uvjerenja, naša prisutnost želi svjedočiti da solidarnost proizlazi iz priznavanja ljudskoga dostojanstva i nadilazi svaki umanjn ustupak ili puki čin filantropije. Pozvana je zauzeti se i poprimiti oblik procesa. Prihvat otvara vrata; integracija pomaže prijeći prag. Pomoć stavlja melem na ranu, a integracija izgrađuje budućnost.

Integrirati ne znači izbrisati povijest onoga koji dolazi niti zahtijevati da ostavi iza sebe sve što pripada njegovu pamćenju. Ne znači ni stvarati paralelne svjetove, zatvorene jedne prema drugima, gdje ljudi žive jedni uz druge bez stvarnoga susreta. Integrirati znači uzajaman hod: onaj koji dolazi uči nastanjivati novu zemlju, a onaj koji prima uči proširiti vlastiti dom ne razvodnjujući vlastiti identitet niti zatvarajući srce susretu. Vama, draga braćo migranti, pripada plemenit i nužan dio toga puta: otvoriti se s pouzdanjem zajednici koja vas prima, naučiti njezin jezik, poštovati njezine zakone, upoznati njezine običaje, sudjelovati u zajedničkom životu te sa zahvalnošću ponuditi svoje darove.

Svako društvo koje prima ima dužnosti prema onima koji dolaze; a onaj koji je primljen otkriva da dostojanstvo, prepoznato kao pravo, procvjetava kada se pretvori u odgovornost i u iskrenu želju graditi zajedno s drugima. Tako onaj koji je došao kao stranac može ponovno pronaći veze, obnoviti povjerenje i osjetiti se živim dijelom zajednice. To je dragocjen oblik milosrđa.

Govorimo, prije svega, o osobama stvorenima na sliku i priliku Božju, prije nego o pravnim kategorijama ili o problemima koje valja rješavati. Nakon teških putovanja i, katkad, više pokušaja – kao u slučaju Khalida – traže nekoga tko će im, više djelima nego riječima, reći:

tvoj život nije odbačen, tvoja patnja nije nevidljiva, tvoje dostojanstvo nije nestalo u vodama koje si prešao – kao što nam je svjedočio Mbacke. No, traže i nešto više: konkretnu mogućnost da započnu iznova, da uče, rade, služe, sudjeluju i da ne ostanu zauvijek zatvoreni u stanju žrtve.

U tom smislu želim zahvaliti mons. Santiagu na njegovim riječima, a zajedno s time i na svjedočanstvu Crkve koja, premda oskudnim sredstvima, želi “hoditi s onima koji hode”. Hvala dijecezanskom Caritasu, dijecezanskom Povjerenstvu za migracije, župama i mnogim crkvenim i civilnim stvarnostima koje idu dalje od prve pomoći te prate putove zaštite, promicanja i integracije. Hvala vam što omogućujete da onaj koji je nekoć bio praćen može postati – kako nas je podsjetila Thalia – most za druge uzvraćajući primljenu ljubav. Kada onaj koji je trebao ruku pomoći počne i sam pružati ruku, primljena ljubav pretvara se u zajedničku odgovornost.

Ujedno, ne smijemo zaboraviti mnoge migrante koji, dolazeći iz Latinske Amerike, s Filipina i iz drugih krajeva, već jesu živ dio zajednice te svojom vjerom, svojim radom i darovima pridonose njezinoj obnovi. Dajte se i od njih evangelizirati, jer zasigurno nose darove koje vam je Providnost htjela darovati po onima koji se integriraju. Oni nas podsjećaju da integracija znači otvarati prostore kako bi se osoba mogla osjetiti suodgovornom. Tako stranac od jučer može postati brat i susjed današnjice.

Katolicima bih htio uputiti još jednu molbu: neka se integracija ne svede samo na društvenu zadaću, koliko god ona bila potrebna. Onaj tko dolazi u naše župe treba kruh, krov, jezik, rad i zaštitu; ali treba i pronaći zajednicu sposobnu ponuditi, svjedočanstvom života i riječi, putove upoznavanja Isusa Krista, uvijek poštujući savjest i slobodu svake osobe. Evandelizirati znači s poštovanjem i poniznošću dijeliti blago koje podupire naše djelovanje i našu nadu. Crkva koja prima ujedno je i Crkva koja naviješta, darujući Krista bez nametanja te ujedno primajući Evanđelje iz ruku siromaha.

Ljudska, a još više kršćanska savjest, ne može ostati ravnodušna pred žrtvama brodoloma i nedostatkom pomoći, pred grobljima mora. Svaki izgubljeni život na tim putovima neuspjeh je ljudske obitelji. Ipak, postoji i tihi brodolom nakon dolaska: naći se sam u gradu, bez jezika, bez veza, bez rada, bez povjerenja, izložen onima koji iskorištavaju ranjivost. Integrirati znači spriječiti taj drugi brodolom. To znači pomoći onome koji je stigao ranjen da ne ostane zauvijek zarobljen u svojoj boli, nego da može ponovno ustati, prepoznati svoje darove i ponuditi ih zajednici.

I s ovoga mjesta želim uputiti jasnu riječ onima koji iskorištavaju očaj; onima koji organiziraju putove smrti, trguju ljudima, zadržavaju dokumente, izrabljuju radnike, prijete ženama, varaju obitelji i tuđu patnju pretvaraju u dobit. Zaustavite se! Obratite se (usp. Mk 1,15)! Suze i krv ove braće viču k Bogu, a njihove patnje dopiru do Njega (usp. Post 4,10; Izl 3,7-9). Novac otet ranjivosti siromaha ne će donijeti ni mir, ni čast ni budućnost (usp. Jr 22,13; Jak 5,1-6).

Za svaki izgubljeni život, svaku prevarenu obitelj, svako podjarmljeno tijelo, svaku ugroženu ženu, svakoga izrabljivanog radnika, morat ćete stati pred sud Božji (usp. 2 Kor 5,10). Prekinite te lance i oslobodite one koje držite u vlasti (usp. Iz 58,6)! Vratite ono što ste oduzeli i popravite koliko možete! Vratite se dok još ima vremena, jer milosrđe Božje može dosegnuti i najokorjelijeg grješnika, ali ulazi samo na uska vrata istine, pravde i obraćenja (usp. Ez 33,11). Braćo i sestre, posljednju riječ ne smiju imati ni strah, ni ravnodušnost, ni nasilje onih koji trguju ljudskim životima. Posljednja riječ pripada Kristu, koji se poistovjećuje sa strancem,

dotiče rane čovječanstva i poziva nas da ga prepoznamo u svakom bratu koji treba biti primljen, zaštićen, vrednovan i integriran. Uzdignimo pogled prema Njemu, ne odvrćući ga od onih koji trpe; gledajmo Gospodina kako bismo naučili gledati svoju braću Njegovim očima. Sveta obitelj iz Nazareta, koja je morala pobjeći u Egipat kako bi spasila život Djeteta Isusa (usp. Mt 2,13-15), ostaje za sva vremena uzor i utočište svakoj izbjegličkoj obitelji, svakom migrantu i svakoj osobi prisiljenoj napustiti svoju zemlju zbog straha, progona ili nužde (usp. Pio XII., ap. konstitucija *Exsul Familia*). Neka ona podupre služenje koje pružate i učini ovu zemlju mjestom na kojemu će se svi prepoznavati i ophoditi kao braća. Bog vas blagoslovio! Hvala!